

BØRNS
VILKÅR

ÅRSMAGASIN
2023

STOP
SVIGT

FLERE BØRN OG UNGE HAR FÅET HJÆLP I 2023

Kendskabet til Børns Vilkår er vokset de seneste år, antallet af frivillige har været støt stigende, og opbakningen fra nye støtter og medlemmer er mangedoblet.

	2023	2018
Frivillige	810	497
Børn, der fik en bisidder	820	539
Samtaler på ForældreTelefonen	6.202	6.447
Private støtter og medlemmer	85.071	35.156

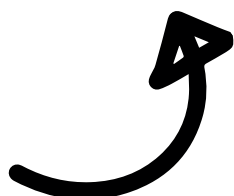
**Antal samtaler
med børn og unge**

63.529

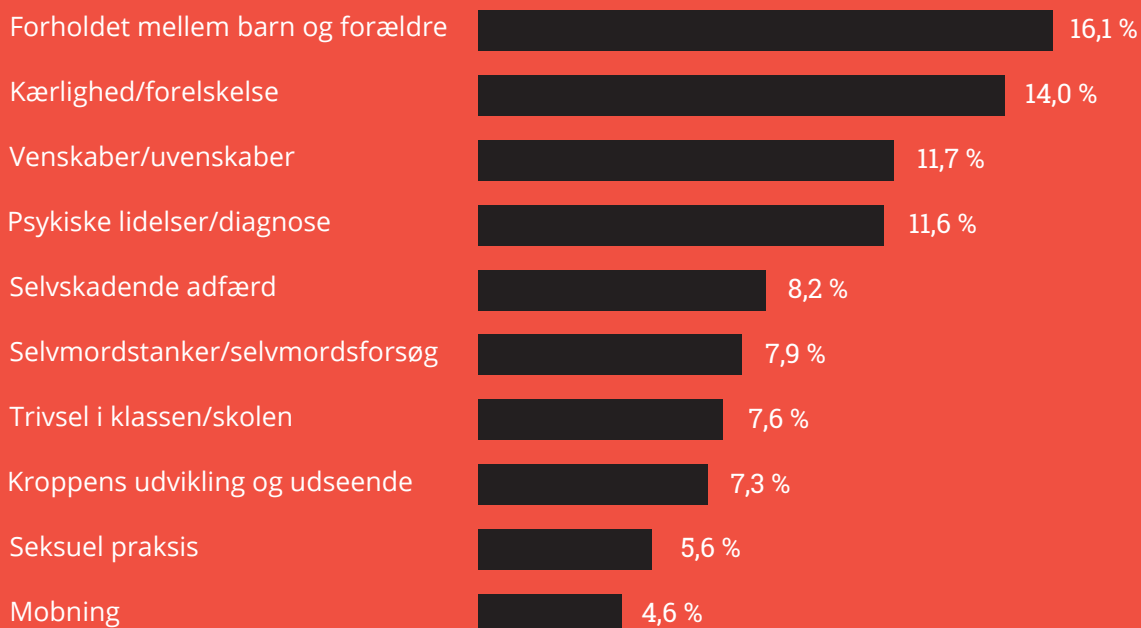
**BørneTelefonen
og HØRT i 2023**

48.017

**BørneTelefonen
i 2018**

Top-10 over henvendelsesemner i 2023

Børnetelefonen

SAMTALER OM SEKSUALITET, SELVMORD OG SORG

Mette er rådgiver på BørneTelefonen og HØRT både i dagtimerne og i nattetimerne. Her svarer hun på beskeder om alt fra forelskelse, forældre og ensomhed til selvskade og selvmordstanker.

En eftermiddag på BørneTelefonen popper en ny samtale op på rådgiver Mettes computerskærm. "Hej BørneTelefonen. Jeg er 19 år og har aldrig haft en kæreste," skriver en ung mand. Han fortæller, at han er tiltrukket af sit eget køn. Men det kan han ikke tale højt om derhjemme, på grund af familiens religion.

I familien er homoseksualitet ikke en mulighed, fortæller han. Der er en fyr, han er blevet glad for, men han tør ikke gøre noget ved det af frygt for konsekvenserne.

Svært at tale om homoseksualitet

52-årige Mette trækker vejret dybt og koncentrerer sig om samtalen. Hun kan fornemme, at det er svært

for ham at tale om. Hun spørger ham, om han kender sine rettigheder. Det gør han ikke, men det vil han gerne høre mere om. De skriver sammen i lang tid. Til sidst henviser Mette ham til en forening, der specialiserer sig i situationer som den, den unge mand står i.

"Når seksualitet bliver et spørgsmål om en ung mands sikkerhed og trivsel, er man som rådgiver virkelig på mærkerne. Her er flere dilemmaer i spil: Hans ret til have sin seksualitet over for risikoen for konsekvenserne fra familien. På samme tid elsker han sin familie og skammer sig over sin seksualitet," fortæller Mette, der har været rådgiver på BørneTelefonen og HØRT i tre år.

Jeg er ensom

Mette rådgiver både om dagen og om natten på BørneTelefonen og HØRT. Om dagen er samtalerne meget varierede, fortæller hun. Her er det ofte samtaler om forelskelse, forældre og ensomhed. En af de samtaler, der for nylig gjorde stort indtryk, var om net-op ensomhed.

"Det var en samtale med en pige på 11 år, der var i sorg over, at hendes far lige var død af sygdom. De voksne i familien var selv i så stor sorg, at de ikke talte med pigen om hendes. Det gjorde hende ensom. Der fandt vi sammen ud af, at hun havde en lærer, hun var fortrolig med, som hun kunne betro sig til."

Jeg vil ikke leve mere

Når natten falder på, får samtalerne ofte en anden karakter. Her er det blandt andet selvskade og selvmordstanker, der fylder. Selvom Mette har haft mange samtaler om natten, gør det hver gang et stort indtryk på hende, når et barn eller ung har det så dårligt, at det overvejer selvmord.

En nat popper en ny samtale op på Mettes skærm. Beskeden er fra en ung pige, der fortæller, at hun planlægger at tage sit eget liv.

Selv mord er ikke løsningen

De skriver sammen i et par minutter. Mette vurderer, at pigen skal have hjælp. Men det kræver, at pigen opgiver sin anonymitet. Mette forsøger at nå ind til hende. De taler om, at pigen har det svært. Men hun vil ikke opgive sin anonymitet. Pigen logger af samtalen.

Mette stirrer på skærmen. Hun håber inderligt, at hun nåede at sætte nogle tanker i gang hos pigen. At selvmord ikke er løsningen. At pigen kan få hjælp til at få det bedre. Hun taler med sin koordinator om samtalen.

Mettes øjne bliver igen fanget af computerskærmen. En ny samtale er begyndt.

"JEG VIL RIGTIG GERNE
VÆK FRA MIN FAMILIE.
JEG FØLER MIG HELT
ENSOM OG JEG FØLER
MIG IKKE VELKOMMEN
DERHJEMME. MIN FAR
HAR ET MISBRUG SOM
JEG IKKE MÅ SNAKKE
OM. ... DERFOR VIL JEG
VÆK.. MEN VED IKKE
HVORDAN JEG SKAL?"

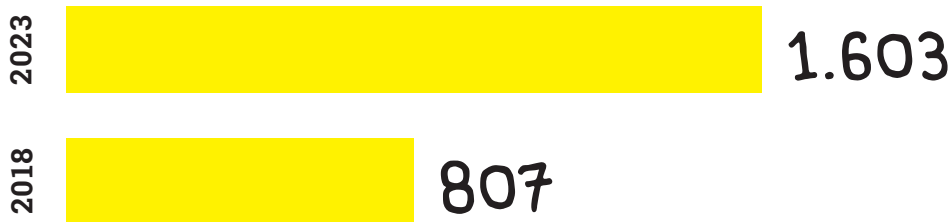
Pige, 16 år

STOP
SVIGT

BØRNS VILKÅR GENNEMFØRTE OPLÆG OG TRIVSELSFORLØB FOR TUSINDVIS AF BØRN, FORÆLDRE OG FAGPERSONER I 2023

Børns Vilkår holder oplæg og workshops i aktuelle arenaer og til målgrupper, der enten direkte eller indirekte kan bidrage til at fremme børn og unges trivsel, fællesskaber og rettigheder.

Antal oplæg og trivselsforløb

Vores klassefællesskab

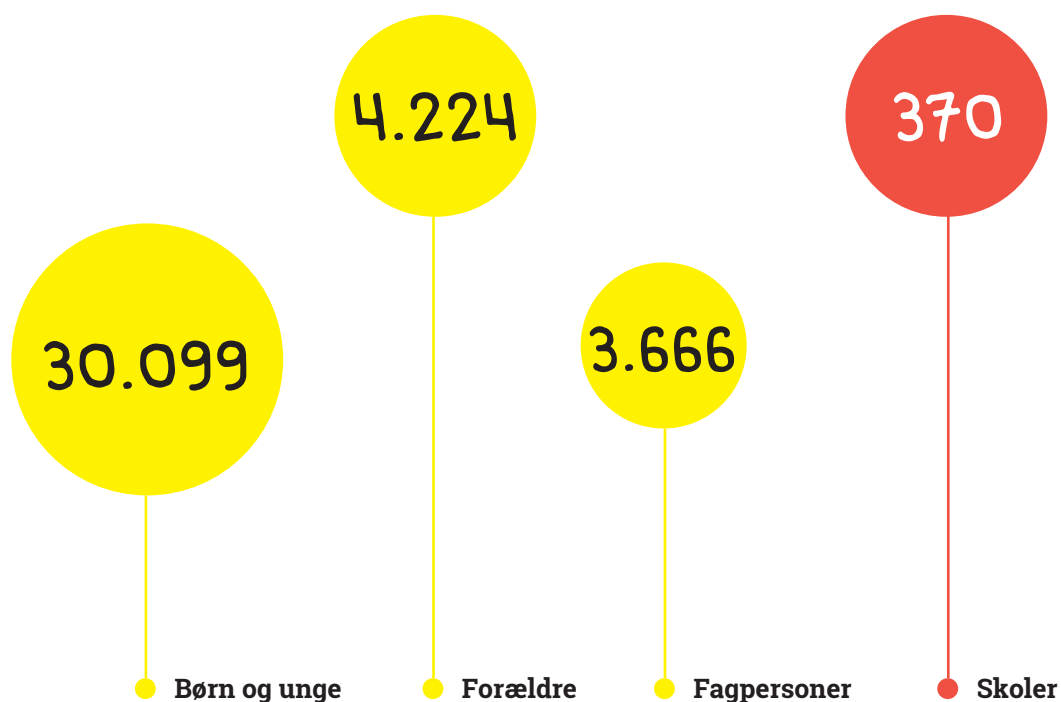
Et af Børns Vilkårs mange tilbud er en workshop for skoleelever om fællesskaber og mobning. Workshopen "Vores klassefællesskab" stiller skarpt på klassefællesskab og trivsel – både når det er trygt og rart at være sammen, og når det kan være svært og udfordrende. Formålet er at styrke elevernes viden og handlemuligheder om trivsel, klassefællesskab og mobning.

Læs mere om Børns Vilkårs oplæg, workshops og forløb på børnsvilkår.dk.

Børns Vilkår har via oplæg, workshops og forløb i 2023 nået direkte ud til:

Børns Vilkår har i 2023 afholdt undervisningsindsatser på mere end...

Bisidderordning

"JEG TROR DET ER FØRSTE GANG JEG HAR FØLT AT EN VOKSEN LYTTER OG TAGER MIG SERIØS. JEG ER JO SÅDAN ET BARN I SYSTEMET, OG DET ER IKKE SÅ TIT, AT JEG MÆRKER OMSORG OG BEKYM-RING FRA VOKSNE"

Kommunen havde besluttet, at 15-årige Mathias skulle flytte fra sine plejeforældre med ultrakort varsel. Med hjælp fra en bisidder fra Børns Vilkår klagede han over afgørelsen og fik medhold.

En formiddag ringer telefonen hos bisidderne i Børns Vilkår. Specialkonsulent Anne Kappelgaard tager telefonen.

"Du taler med Ole. Min kone og jeg er plejeforældre til Mathias på 15."

Ole fortæller, at de har haft Mathias som plegebarn i 12 år – siden han var tre år. De har i de senere år forgæves bedt kommunen om mere støtte til at passe ham, da han har brug for at gå hos en psykolog.

Nu synes kommunen ikke, at plejeforældrene gør det godt nok. De har fået en opsigelse. Om mandagen har Ole og hans kone fået besked fra kommunen om, at Mathias skal til en samtale på skolen om torsdagen. Her vil hans sagsbehandlere fortælle ham, at han skal flytte i weekenden. Det vil sige dagen efter samtalen.

Sagsbehandleren har travlt

Ole aftaler med Anne, at Børns Vilkår stiller op med en uvildig bisidder til mødet på skolen. Om torsdagen ankommer en bisidder inden mødet og tilbyder sin hjælp til Mathias. Han takker ja.

Til mødet dukker en sagsbehandler op, som Mathias ikke kender. Den nye sagsbehandler har tydeligvis travlt. Hun sætter sig hurtigt ned, smækker computeren på bordet og taler hurtigt, mens hun skriver. Mathias får at vide, at han skal flytte. I morgen. Han er i chok.

Sagsbehandleren afslutter hurtigt mødet, og Mathias er mundlam. Han fik ikke spurgt om det, der bekymrede ham. Hvad med hans hund? Skal han nu skifte skole? Og kan han stadig få lov at se sin plejefamilie?

Efter mødet fortæller bisidderen Mathias, at han kan klage over afgørelsen, hvis han vil.

En sag – ikke et menneske

Mathias beslutter sig for at klage over afgørelsen og håndteringen af hans sag. For det var nemlig det, han følte sig som under mødet – en sag og ikke et menneske. Mathias aftaler med sin bisidder, at hun skal ringe til sagsbehandleren med det samme.

Det får opsættende virkning, så Mathias kan blive boende hos sin plejefamilie, mens hans klage bliver behandlet. Efter noget tid er afgørelsen klar: Mathias får lov at blive boende med ekstra støtte hos plejefamilien.

Mathias er glad og skriver en besked til sin bisidder: "jeg tror det er første gang jeg har følt at en voksen lytter

STOP DET

STOP
SVIGT

og tager mig seriøs. jeg er jo sådan et barn i systemet, og det er ikke så tit at jeg mærker omsorg og bekymring fra voksne”.

Skævhed mellem plejefamilie og kommune

Sager som Mathias’ er der mange af, fortæller specialkonsulent Anne Kappelgaard:

”I dette tilfælde endte sagen godt for Mathias. Men mange plejefamilier giver udtryk for, at de får samarbejds-vanskeligheder med kommunen, hvis de søger om ekstra støtte – også når det handler om pædagogisk tilgang.

Når nogle familier så insisterer på, at deres plejebarn skal have hjælp – for eksempel hvis barnet udvikler en diagnose, og forældrene er i tvivl om, hvordan de skal håndtere sådan en diagno-

se – kan kommunen opfatte det som, at barnet ikke trives hos plejefamilien. Og så fjerner de barnet. Det ville man jo aldrig gøre, hvis det var et biologisk barn.”

Barnets Lov

Anne bider mærke i, at processen fremover bliver anderledes – på papiret i hvert fald. Med Barnets Lov, som trådte i kraft den 1. januar 2024, skal børn og unge i højere grad inddrages i egen sag, og de får flere processuelle rettigheder.

”Jeg håber, det giver børnene et bedre udgangspunkt for deres samtaler med rådgiverne fra kommunen – at de bliver set som mennesker og ikke en sag. Det er utrolig hårdt for et barn eller et ungt menneske at blive rykket op med roden på den måde med én dags varsel. Så man skal virkelig tænke sig om.”

BØRNETELEFONEN PÅ UKRAINSK

Da BørneTelefonen i 2022 åbnede en ukrainsk linje til de mange familier, der flygtede fra krigen i Ukraine, var det primært forældre, der søgte rådgivning. Dengang handlede samtalerne i høj grad om kontakt med myndigheder og praktiske udfordringer med bosættelsen i Danmark. I 2023 var det primært børn, der kontaktede BørneTelefonens ukrainske linje.

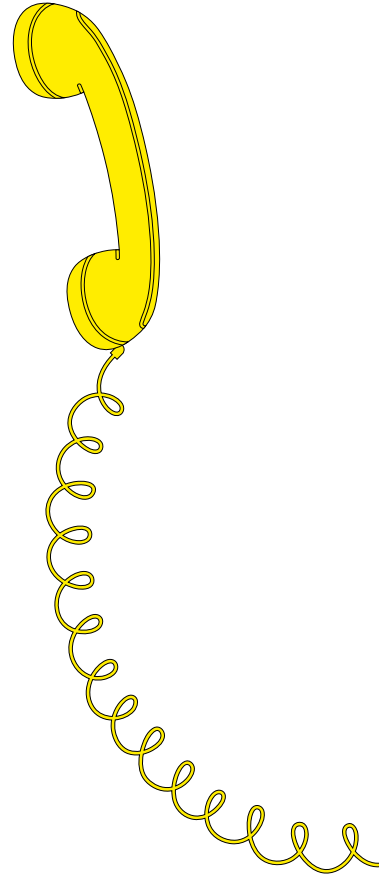

Antal samtaler med
forældre på den
ukrainske linje i 2023

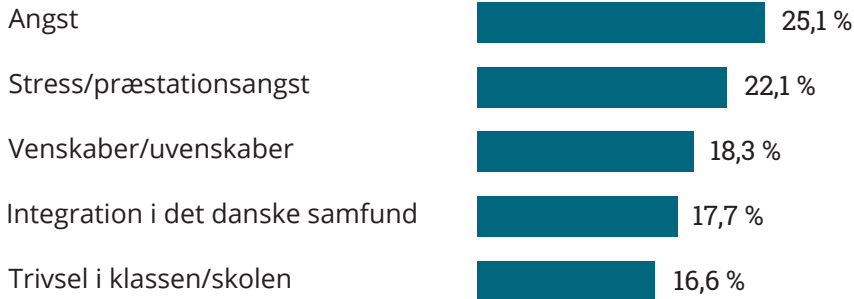
235

700

Antal samtaler med
børn og unge på den
ukrainske linje i 2023

Top-5 over henvendelsesemner blandt børn og unge i 2023

Top-5 over henvendelsesemner blandt forældre i 2023

HER ER VORES ANBEFALINGER TIL BØRN OG UNGES SKÆRMBRUG

Børns Vilkår har lanceret en række skærmanbefalinger til, hvordan børn og unge i alderen 0-18 år samt deres forældre bedst bruger skærmen.

Børn og unges liv er mere digitalt end nogensinde før, og den øgede skærmbrug skaber grobund for tvivl, bekymringer og konflikter i familierne. Derfor har Børns Vilkår lanceret en række skærmanbefalinger til, hvordan børn og unge i alderen 0-18 år samt deres forældre bedst bruger skærmen.

Ingen skærm til børn under 2 år. Forældre skal bruge mindst mulig tid på skærmen, når de er sammen med deres børn. Passivt algoritmedrevet forbrug skal begrænses. Så vidt muligt ingen billeddeling af børn uden samtykke, og som udgangspunkt ingen børn under 13 år på sociale medier.

Sådan lyder nogle af de mange skærmanbefalinger.

Syv forskellige aldersgrupper

Anbefalingerne er delt op i syv forskellige aldersgrupper og har form som en guide målrettet forældre, der ønsker råd, retningslinjer og ideer til, hvordan man hjælper sit barn med at få et balanceret forhold til digitale medier. Formålet er at bidrage til færre konflikter i hverdagen, hvor tv, tablets og smartphones fylder meget. Samtidig skal de hjælpe med at sikre børn og unges trivsel online og værne om deres ret til privatliv samt beskytte dem bedre mod grænseoverskridende indhold og afhængighedsskabende algoritmer online.

"Mange forældre er, helt forståeligt, bekymrede og forvirrede over de mange nye muligheder, valg og svære dilemmaer, som digitale og sociale medier har ført med sig. Den tvivl, der kan opstå, vil vi gerne imødekomme med vores nye skærmguide, som vi synes, har manglet. Sandheden er, at vi stadig ikke ved ret meget om, hvordan skærmene præcis påvirker vores børn og unge, men vi mener, at der efterhånden er viden nok til at konkludere, at vi bør være mere forsigtige, end vi er i dag," siger Rasmus Kjeldahl, direktør i Børns Vilkår.

Platforme skal være sikre for børn

Børns Vilkårs skærmanbefalinger bygger på organisationens børnefaglighed, tilgængelig forskning og undersøgelser på området og anvendelsen af et forsigtighedsprincip.

"VI ER FORTSAT MEGET OPTAGEDE AF ARBEJDET MED AT REGULERE TECHVIRKSOMHEDERNE, SÅ DERES PLATFORME BLIVER MERE SIKRE FOR BØRN OG UNGE AT FÆRDES PÅ. VORES ANBEFALINGER SKAL SES SOM EN GUIDE, DER KAN FÅ BØRN OG FORÆLDRE TIL AT SAMARBEJDE OM ET BEDRE SKÆRM-LIV OG FUNGERE SOM ET SLAGS SELVFORSVAR I FAMILIERNE MOD EN INDUSTRI, DER I STADIG STIGENDE GRAD TAGER VORES OPMÆRKSOMHED,"

siger Rasmus Kjeldahl.

Mere fokus på indhold end på skærmtid

De nye anbefalinger tager udgangspunkt i, at der skal mere fokus på, hvad børn og unge laver på skærmen, end hvor lang tid en skærm er tændt – herunder fokus på den store forskel, der er på de forskellige aktiviteter, der involverer en skærm. Desuden sonder anbefalingerne mellem, om skærmaktiviteterne foregår alene eller sammen med andre.

Anbefalingerne er skræddersyet til specifikke grupper af børn og unge og nogle af de behov, de har på de forskellige alderstrin. Digitale fællesskaber er fx ikke aktuelle for de mindste børn, men fylder mere og mere, som alderen stiger. Småbørn har derimod et ekstra stort behov for menneskelig og fysisk kontakt og hjælp til at håndtere svære følelser, som ikke kan erstattes af en skærm.

Aftal klare rammer og tidsbegrænsninger

Skærmanbefalingerne tager ligeledes højde for den øvrige viden, der findes om børn og unges trivsel.

“Vi ved jo en hel del om, hvad der er godt for børn og unges trivsel generelt. Derfor anbefaler vi, når det kommer til skærmbrug, at forældre ser på barnets trivsel i sin helhed: Er barnet en del af fysiske fællesskaber? Får barnet sin søvn? Får det bevæget sig? Det siger sig selv, at hvis skærmaktiviteter fylder mange timer hver dag, så bliver der mindre tid til alt det andet, der fremmer den gode trivsel,” siger Rasmus Kjeldahl og fortsætter:

“Vi er helt med på, at hver familie har sin egen hverdag og rutiner, som kan blive udfordret af nogle af anbefalingerne. Alligevel mener vi, at man rundt om i familierne bør sætte sig sammen og aftale nogle klare rammer og også

tidsbegrænsninger, der tager højde for de øvrige ting i dagligdagen, som børn og unge skal være en del af. Anbefalingerne skal på den måde ses som et supplement til den sunde fornuft – at de giver anledning til refleksion, dialog og aktiv stillingtagen, frem for at alle forældre følger alle vores anbefalinger til punkt og prikke.”

Foruden anbefalinger til børn, unge og deres forældre indeholder skærmguiden også anbefalinger til fagpersoner i daginstitutioner og skoler.

Find alle anbefalingerne i Skærmguiden på bornsvilkar.dk/skaermguiden.

AI-genereret billede

**HVAD GØR DU FOR
AT **STOPPE VOLD**
MOD BØRN?**

ELLA KUNNE BARE
HAVE HØRT EFTER

VOLD MOD BØRN.
STOP DET!

BØRNS
VILKÅR

For 36 pct. af de børn og unge, der bliver udsat for vold i hjemmet, er der ingen støtte eller hjælp fra kommunen efter voldsepisoden.

Selvom det er mere end 25 år siden, at revselsesretten blev afskaffet, udsættes alt for mange børn stadig for vold fra deres nærmeste voksne.

Det ved vi fra BørneTelefonen og HØRT, hvor vi dagligt rådgiver børn og unge, som er udsat for vold.

Det ved vi fra Børns Vilkårs bisidderordning, hvor vi støtter børn og unge, der oplever alvorlige svigt og derfor har behov for en uvildig voksen til at følge dem i deres møde med kommunen eller Familieretshuset.

Og det ved vi fra spørgeskemaundersøgelser, hvor børn og unge svarer anonymt på, om de har oplevet vold fra deres forældre og stedforældre, som ellers skulle passe på dem.

Mere end hvert tredje barn får ikke hjælp efter en voldsepisode

I den seneste af denne type undersøgelse, som Børns Vilkår offentliggjorde i 2022, angav hver femte blandt 1.156 elever i 8. klasse, at de inden for det seneste år havde oplevet en eller flere voldsepisoder fra deres forældre eller stedforældre.

Næsten hver fjerde elev i undersøgelsen havde været udsat for psykisk vold.

Voldsramte børn og unge har brug for hjælp

Børn og unge, der bliver udsat for vold, har brug for hjælp. De har behov for, at der er nogen, der får øje på dem. Og de har behov for, at vi som samfund træder til og giver den rette hjælp.

Men noget tyder på, at vi ikke er gode nok til at opspore familier, hvor børn udsættes for vold. Og at vi ikke i tilstrækkeligt omfang yder den hjælp, der er behov for, når et barn oplever, at deres nærmeste omsorgspersoner svigter.

Hvad gør du for at stoppe vold mod børn?

For at sætte fokus på problemet lancerede Børns Vilkår i 2023 en landsdækkende kampagne. På stopvold.dk kan du dykke ned i tallene og finde råd til, hvad du helt konkret kan gøre for at stoppe vold mod børn. Kampagnen fortsætter i 2024.

I 2019 og 2020 var 1.550 børn under 18 år ofre i sager om vold, hvor deres forældre eller stedforælder blev sigtet.

For...

38 %

af børnene havde ingen underrettet kommunen om en bekymring for barnet i året op til den anmeldte vold.

43 %

af børnene havde kommunen modtaget underretning om barnet, men havde ikke iværksat en indsats.

36 %

af børnene var der ingen hjælp og støtte fra kommunen efter voldsepisoden.

ØKONOMI

Vi vil gerne give vores støtter og samarbejdspartnere mulighed for at følge med i, hvordan vi bruger de penge, vi får ind fra både private støtter, fonde og virksomheder. Samt hvor mange samtaler vi har, antallet af frivillige rådgivere og en masse andet information og data, der viser, hvordan vi arbejder og træffer beslutninger i arbejdet med at stoppe svigt af børn og unge i Danmark.

Læs om Børns Vilkårs økonomi og meget andet på bornsvilkar.dk/transparens.

"MANGE TAK FOR AT TAGE DIG TID TIL
AT LÆSE OG SVARE PÅ MIT BREV :)
**JEG HAR HAFT STOR GAVN OG
GLÆDE AF BØRNETELEFONEN,**
OG JEG HÅBER, DU VED, AT DU
VIRKELIG HJÆLPER UNGE VED
AT GØRE DET, DU GØR."

Pige, 15 år,
til BørneTelefonens
brevkasse

Tak til alle vores samarbejdspartnere, fonde, private støtter
og virksomheder for jeres uvurderlige støtte til vores arbejde.

Hovedbestyrelsen 2023:

Peter Bartram (formand),
Anne Broeng (næstformand),
Jesper Theil Thomsen,
Kristina Avenstrup, Per Carøe,
Dorte Rudi Andersen,
Mette Deding, Eva Hoev
Stryger, Mikkel Flyverbom,
Sarah Theibel Mortensen

Direktionen:

Rasmus Kjeldahl
(direktør),
Helle Tilburg Johnsen
(vicedirektør) og
Steffen Raun Fjordside
(vicedirektør)

Kolofon:

Ansvarshavende redaktør:
Lisbet Christoffersen
Redaktion: Fritjof Fuglesang
Layout: Josephine
Spangsberg
Tegninger: Lea Zacho
Ellehauge